Олександр Чумак: від фармацевтичного лобіста до очільника корупційних схем у МОЗ

Читать на русском

Олександр Чумак: від фармацевтичного лобіста до очільника корупційних схем у МОЗ

Поки українські пацієнти потерпають від ворожих обстрілів, на фармацевтичному ринку розгортається не менш запекла, але «підкилимна» війна. У центрі скандалу – Олександр Чумак, колишній заступник міністра охорони здоров'я та впливовий лобіст, чиї дії пов'язують з агресивним просуванням інтересів компанії «Вента» та спробами знищити лідерів ринку – дистриб'юторів «БаДМ» та «Оптіма-Фарм».

З бізнесу — у корупцію!

Олександр Чумак розпочав свою кар'єру як помічник екснардепа Олега Мусія, який за часів Раїси Богатирьової очолював Громадську раду при МОЗ. Цей період став відправною точкою для налагодження впливових зв'язків у медичній сфері, які Чумак активно використовував упродовж наступних років.

У 2011-2013 роках Чумак обіймав посаду директора Торгового дому «Інтерхім» — дочірньої структури однойменної одеської фармацевтичної компанії. У 2013-2014 роках він очолював Торговий дім «АЙСІ», у 2014-2017 — «АЙСІЕЙЧ», у 2017-2019 — «АЙСІФАРМ», а також працював директором Торгового дому «КЕМФАРМ».

Після зміни уряду наприкінці серпня 2019 року Олександр Чумак отримав посаду радника міністра охорони здоров'я Зоряни Скалецької, а згодом став її заступником. Це призначення викликало численні запитання щодо конфлікту інтересів, адже Чумак зберігав тісні зв'язки з фармацевтичними компаніями, інтереси яких активно лобіював в уряді.

Навіть коли Скалецьку на цій посаді у 2020 році замінив Ілля Ємець, Олександр Чумак ходити до міністерства не припинив. Він регулярно відвідував будівлю Міністерства охорони здоров'я під час карантину 2020 року, що викликало запитання, що саме він там робив? Автори журналістського розслідування називали його «частим гостем» у МОЗ, відзначаючи, що він туди «ходив, наче на роботу».

Під час таких візитів Чумака зафіксували у компанії Петра Багрія — відомого фармацевтичного бізнесмена, який фігурував у кількох кримінальних провадженнях щодо продажу ліків державі за завищеними цінами. Хоча карні справи пізніше закрили. Але зустріч таких діячів у стінах будівлі МОЗ додатково привернула увагу розслідувачів.

Навіть станом на сьогодні Олександр Чумак залишається бенефіціаром низки компаній

Бенефіціар		
Назва компанії	**Вид діяльності**	**Стан**
ТОВ «ВЕНТА. ЛТД»	46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами	зареєстровано
ТОВ «БРБС КИЇВ ГРУП (БКГ) »	68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	зареєстровано
ТОВ «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛАСТЕР»	64.30 Трасти, фонди та подібні фінансові суб'єкти	зареєстровано
ТОВ «ЛІК СЕРВІС»	46.90 Неспеціалізована оптова торгівля	зареєстровано
ТОВ «ПБК „ДНІПРОБУДПРОЕКТ"»	71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах	зареєстровано
ТОВ «БІГФАРМ»	21.10 Виробництво основних фармацевтичних продуктів	зареєстровано
ТОВ «СІТІУС ЛОГІСТИК»	41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель	зареєстровано
АТ «АБСОЛЮТ»	64.30 Трасти, фонди та подібні фінансові суб'єкти	зареєстровано
ТОВ «УКРБУДТЕХКОН-САЛТ»	74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у.	зареєстровано
ТОВ «СІТІ-ІНВЕСТМЕНТ»	68.10 Купівля та продаж власного нерухомого майна	зареєстровано
ТОВ «ДФЛ»	46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами	зареєстровано

Заробляй кошти, не сплачуючи податків

Одним із найбільш резонансних епізодів діяльності Олександра Чумака стало створення підставної громадської організації «Центр реабілітації „Візаві"», директором якої він сам і став. За корупційною схемою, вигаданою бізнесменом, ТДВ «Інтерхім» продавав товар цій організації за заниженою ціною, а ГО робило надбавку у 79% для подальшої реалізації на ринку.

Така схема дозволяла «Інтерхіму» показувати мінімальний дохід і, відповідно, сплачувати менше податків — як ПДВ, так і податку на прибуток. Реальний прибуток формально «осідав» на рахунках фіктивної організації, у результаті чого обіг коштів приховувався, а податки в бюджет не надходили. Це класична схема податкової «оптимізації», що завдає значних збитків державному бюджету.

Прибуток ГО «ЦЕНТР РЕАБІЛІТАЦІЇ „ВІЗАВІ"» від реалізації всієї продукції «ІнтерХім» за 2024 рік склав 579 млн грн (14 млн $), а за 2 міс 2025 року — 34 млн грн (819 тис. $).
Лише від реалізації препарату «Гідазепам» ділки отримали у 2024 році 212,4 млн грн (5,1 млн $), а за 2 міс минулого року — 10 млн грн (246 тис. $).

Лобізм інтересів компанії «Вента»

Окрім зв'язків з «Інтерхімом», Олександр Чумак є співвласником дистриб'юторської компанії «Вента» з власною часткою 6%. У 2008 році російська фірма «Катрен» купила цю компанію, до 2016 року довівши власну частку до 90%. У 2016 році частку «Катрена» розділили: власниками 66% стали громадянин РФ Сергій Мішко і громадяни Німеччини Генріх та ГаннаРіттери. 24% залишилися в активі «Катрена».

Після початку повномасштабної війни 24% в капіталі «Венти», що належали російській компанії «Катрен», заарештували. Пізніше за поданням прокурорів Печерський районний суд Києва передав цю частку АРМА.

У квітні 2024 року частки Мішка та Ріттерів перейшли до директора «Венти» Олександра Волошина. Разом зі своїми 4% він отримав контроль над 70% компанії. Через рік відбувся конкурс на управління заарештованою часткою, що належить «Катрену». В АРМА розраховували, що за ці послуги платитимуть управителю не більше 290 тис. грн на місяць.

У фінальному етапі конкурсу в травні 2025 році брали участь «Центр реабілітації "Візаві"», директором якого є Олександр Чумак, та «І.К.Вел». Остання була заснована тими ж людьми, що і «Вента ЛТД», тому від її цінової пропозиції – 58,5 тис. грн – АРМА відмовилася.

Після цього агентство визнало «найбільш економічно вигідною» пропозицію компанії «Центр реабілітації "Візаві"», яка за управління російськими 24% у «Венті» просила одну копійку. Проте, фірма не змогла належно обґрунтувати таку аномально низьку пропозицію, тому переможцем визнали «І.К.Вел».

У жовтні 2025 року Чумак став власником 6% «Венти», які належали бізнесменам Мурилу та Арзамасцеву. Ще у 2022 році Головне слідче управління Нацполіції називало «І.К.Вел» однією зі складових «тіньового механізму» ведення господарської діяльності «Венти» через її керівників, яких теж підозрювали у фінансуванні РФ.

Водночас іншу фірму, «Торговий дім "Кемфарм"», яку теж заснував Олександр Чумак, згадували в переліку компаній, що могли брати участь в ухиленні «Венти» від сплати податків в особливо великих розмірах. Чумак перестав бути власником та керівником «Кемфарму» напередодні великої війни. У 2022 році компанію ліквідували.

Використовуючи свою діяльність в МОЗ та зв'язки у державних органах, наш герой активно лобіював інтереси компанії «Вента», намагаючись витіснити з фармацевтичного ринку конкуруючі дистриб'юторські компанії, зокрема «БАДМ» та «Оптіма». Найбільш цинічним етапом цієї стратегії став тиск на багаторічних лідерів дистрибуції. Ці компанії сукупно контролюють понад 80% постачання медикаментів у країні.

Використовуючи зв'язки в Антимонопольному комітеті та структурах держконтролю, лобістська група ініціювала низку розслідувань. Результат — багатомільйонні штрафи, накладені на «БаДМ» та «Оптіма-Фарм» за нібито «картельні змови» та порушення конкуренції. Експерти вбачають у цьому чіткий план: фінансово знекровити конкурентів, аби розчистити дорогу для «Венти».

Російський слід та «дивні» збіги в ракетних обстрілах

Найстрашніший аспект цієї історії розкривається при аналізі власників компанії «Вента ЛТД». Довгий час значна частка компанії належала російському фармацевтичному гіганту «Катрен». Попри заяви про зміну власників після початку повномасштабного вторгнення, розслідувачі вказують на збереження зв'язків з російськими бенефіціарами через офшорні структури.

У цьому контексті події 2024–2025 років виглядають як частина спланованої стратегії знищення української медичної безпеки. Зокрема, систематичні удари російських ракет неодноразово припадали саме на логістичні хаби «БаДМ» та «Оптіма-Фарм». Зокрема, знищення центрального складу «Оптіма-Фарм» під Києвом площею 29 тисяч м2 призвело до втрати 20% місячного запасу ліків в Україні.

Показовою є і синхронність дій: поки російські ракети фізично знищували склади «БаДМ» та «Оптіма-Фарм», Олександр Чумак та його група «дотискали» їх юридично та адміністративно. Так само доки конкуренти підраховували збитки від обстрілів та штрафів, «Вента», чиї об'єкти дивним чином уникають подібних руйнувань, стрімко нарощувала свою частку на ринку.

При цьому станом на кінець 2025 року компанія «Вента ЛТД» не мала укладених контрактів з найбільшими аптечними мережами України — «Аптека-Магнолія», «Мережа аптек Подорожник», «Аптечна мережа 9-1-1», «Сіріус-95», «Фармастор». Ці мережі сумарно займають понад 60% роздрібного ринку, що свідчить про обмежену присутність «Венти» на ринку.

За даними учасників ринку, Олександр Чумак використовував свій адміністративний ресурс для тиску на аптечні мережі. Метод був простим, але ефективним: аптекам «наполегливо рекомендували» переглянути контракти на користь «Венти». Тих, хто чинив спротив, очікували позапланові перевірки та «проблеми» з боку контролюючих органів.

Щобільше, 85% закупівель «Венти» припадає лише на дві компанії — «Дарниця» та «КВЗ». З вітчизняними виробниками «Інтерхім», «Артеріум», «БХФЗ», «Лубнифарм», «Біофарма» компанія станом на липень 2025 року не співпрацює. Фірма також не бере участі у закупівлях за бюджетні кошти, зокрема в тих, що проводяться ДП «Медичні закупівлі України».

Картельна змова «Венти» по захопленню ринку через аптечні мережі

Згідно з даними розслідування «Економічної правди», Олександр Чумак не діяв сам. За інформацією джерел у галузі, він сформував потужний альянс із бізнесменом Петром Багрієм та керівництвом найбільших вітчизняних заводів-виробників — «Дарниця» та «Інтерхім». Ця група висунула безпрецедентну вимогу до п'яти найбільших аптечних мереж України: АНЦ, «Подорожник», «9-1-1», «Бажаємо здоров'я» та «Аптека Доброго дня». Механізм шантажу був таким: або в мережі присутні препарати «Венти», або аптека має чекати санкцій від АМКУ.

Схема тиску на ритейл виглядала як класичний рекет у державних масштабах. Керівникам аптечних мереж ставили пряму умову: радикально збільшити частку закупівлі препаратів через «Венту ЛТД». У разі відмови натякали на долю дистриб'юторів «БаДМ» та «Оптіма-Фарм», які вже опинилися під катком багатомільйонних штрафів Антимонопольного комітету.

Аптекам прямо погрожували: не підете на поступки — ситуація погіршиться. Мовляв, АМКУ вже має «папки» на кожного, і наступними у черзі на санкції стануть саме ваші мережі, повідомляє джерело в «Економічній правді».

Такий адміністративний тиск приніс «Венті» аномальні прибутки. Вимушено перейшовши на роботу з цим дистриб'ютором, аптеки зіткнулися із закупівлею препаратів за завищеними цінами. Сплачувати які мали кінцеві споживачі — пересічні українці. Як наслідок, ціни на життєво необхідні ліки в аптеках зросли, що в умовах війни стало ударом по найменш захищених категоріях населення.

Результати цієї агресивної експансії відображені в офіційних цифрах аналітичних компаній.

Станом на січень 2026 року частка «Венти» на ринку дистрибуції складала скромні 3,7%. Але вже у березні 2026 року показник підскочив до 8,3%. Цей стрімкий злет не є результатом ефективного менеджменту. Це прямий наслідок трьох факторів:

Фізичного знищення складів конкурентів («БаДМ» та «Оптіма») ворожими ракетами.

Прямого шантажу та залякування власників аптечних мереж.

Змови Чумака з керівництвом «Дарниці» та «Інтерхіму», які збільшили долю постачання своїх препаратів через «Венту».

Фактично, корупційні прибутки окремих осіб напряму фінансуються з гаманців українців.

Що з цим робити? Запитання до правоохоронців

Діяльність Олександра Чумака демонструє класичну схему використання адміністративного ресурсу та корупційних зв'язків у медичній сфері. Поєднання посад у МОЗ з бізнес-інтересами у фармацевтичних компаніях створило очевидний конфлікт інтересів, який використовувався для особистого збагачення коштом державного бюджету.

Непрозорі тендери, завищені ціни на життєво важливі препарати, тиск на конкурентів через державні органи та схеми ухилення від оподаткування — усе це складові корупційної системи, що завдає величезних збитків як державі, так і громадянам України, котрі потребують доступних та якісних ліків.

Сьогодні правоохоронні органи мають дати відповідь: чи є Олександр Чумак просто корумпованим чиновником, чи він став інструментом у руках агресора, допомагаючи РФ монополізувати український ринок ліків через руйнування вітчизняної дистрибуції.

Ситуація, коли дистриб'юторів штрафують на мільйони під час війни, а наступного дня їхні склади згорають від ракетних влучань, не може бути випадковістю, — зазначають експерти ринку. Тож вирішальне слово — за правоохоронцями.

Теги: Аптека-Магнолия, Аптека Подорожник, Аптечная сеть 9-1-1, Сириус-95, ООО Фармастор, Волошин Александр, Волошин Олександр, Центр реабилитации Визави, Интерхим, ООО ДФЛ, ООО Сити-инвестмент, ООО Укрбудтехкон-салт, АО Абсолют, ООО Ситиус Лоджистик, ООО Бигфарм, ООО ПБК Днепробудпроект, ООО ЛИК СЕРВИС, ООО Инвестиционный Кластер, ООО БРБС КИЕВ ГРУП (БКГ), Багрій Петро, Багрий Петр, Скалецька Зоряна, Скалецкая Зоряна, ООО ТД Кемфарм, ООО Айсиеч, Богатирьова Лариса, Богатырева Раиса, Ємець Ілля, Емец Илья, Вента. ЛтД, Вента ЛТД, Мусія Олег, Мусия Олег, Чумак Олександр, Чумак Александр, ООО Оптима-фарм, ООО Оптима-фарм ЛТД, Оптима-Фарм, ТОВ СП Оптима-Фарм ЛТД, Оптіма-Фарм. ЛТД, ОПТІМА-ФАРМ, ТОВ БаДМ, ООО БаДМ, ООО Бадм, фармацевтичні компанії, фармацевтичний ринок, Фармацевтические фирмы, Фармакология

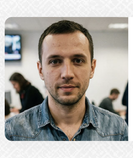

Олексій Дем'яненко
РЕДАКТОР СТРІЧКИ НОВИН

20 травня 2026 г., 17:27 | Переглядів: 1406 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

ЦЕНЗУРА ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

- 18:32 **«Порноменти»: як топполіцейські трьох областей побудували мільйонний бізнес на «кришуванні» вебстудій**
- 18:27 **«Звинувачують у тому, чого не робив»: Фігурант справи «Мідас» Міндіч прокоментував позов до Зеленського**
- 18:21 Британія запроваджує нові обмеження проти нафти з РФ, попри тимчасові винятки, — міністр Браянт
- 18:15 Зеленський запропонував відновити формат Е3 для мирних переговорів, — The Telegraph
- 18:15 Польща закликала Україну точніше обирати цілі ударів, щоб уникнути ризиків для НАТО
- **Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне**
- 18:09 CRS: США втратили 42 одиниці авіатехніки в операції проти Ірану
- 17:57 NYT: США та Ізраїль розглядали Ахмадінежада як можливого наступника влади в Ірані
- 17:51 Генсек НАТО Марк Рютте попередив Росію про «руйнівні наслідки» у разі застосування ядерної зброї
- 17:45 **Фігурант справи «Мідас» Тимур Міндіч подав позов проти Володимира Зеленського**
- 17:39 Зеленський: Україна посилює війська на Чернігівсько-Київському напрямку через загрозу нового наступу РФ
- 17:33 В Україні створили лазерний тренажер ПЗРК Stinger для підготовки операторів, - Міноборони
- 17:27 Олександр Чумак: від фармацевтичного лобіста до очільника корупційних схем у МОЗ
- 17:23 Зрив мобілізації та дискредитація керівництва держави: СЗР перехопила секретні плани Кремля щодо дестабілізації України
- 17:19 Кожен п'ятий іноземний ФОП в Україні належить громадянину РФ, - Опендатабот
- 17:15 Єврокомісія погодила меморандум про кредит Україні на 90 мільярдів євро з політичними умовами
- 17:10 США провели випробувальний запуск МБР Minuteman III на тлі російських ядерних навчань
- 17:04 «Абсолютно безкоштовно»: нова адвокатка В'ячеслава Зінченка заявила, що захищає його за принципом "pro bono"
- 17:01 YouTube додає ШІ-пошук: Google запускає Ask YouTube для складних запитів
- 16:59 У Куп'янську немає угруповань ворога, місто під контролем ЗСУ, — командир роти «Хартії»
- 16:57 ISW: Китай таємно навчав російських військових тактиці дронів у 2025 році
- 16:51 У Польщі затримали трьох громадян за підозрою у шпигунстві на користь Росії
- 16:46 **Ситуація на фронті: зафіксовано 38 боєзіткнень, найгарячіше — на Покровському та Гуляйпільському напрямках**

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.